FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	40544
Nom	Complements per a la formació disciplinària en les especialitats biosanitàries
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	52 - Complements per a la formació disciplinar de les especialitats biosanitàries	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BENAVENT GARCES, MARIA AMPARO	125 - Infermeria
GARCIA GARCIA-SAAVEDRA, MARIA JOSE	125 - Infermeria
GUILLEM LLOBAT, XIMO	225 - Història de la Ciència i Documentació

RESUM

Aquest mòdul consta de quatre parts o unitats temàtiques, a través de les quals es pretén abordar el que el pla d'estudis del màster ha establit com «complements per a la formació disciplinar», en el cas que ens ocupa, de les especialitats bio-sanitàries. A continuació oferim una breu descripció de cadascuna d'aquestes unitats.

Unitat temàtica 1: Períodes històrics per a la construcció de la ciència moderna en les àrees bio-sanitàries i la seua relació amb els processos d'aprenentatge. Exemples de sabers en les frontera del coneixement.

En aquesta unitat, les ciències *bio-sanitàries s'exposen com un saber en construcció, oferint una perspectiva transcultural dels sistemes del coneixement sobre la salut i la malaltia, tant empíric-creencials com científics. En aquesta part s'aborda l'origen històric de l'estudi científic de les estructures i funcions del cos humà, així com l'evolució de les malalties en el temps. Així mateix, s'analitza l'aparició i

desenvolupament de les diferents professions sanitàries.

Unitat temàtica 2: El context on es realitza la pràctica de la família biosanitària.

Aquesta unitat està estructurada en tres blocs. En el primer, es parteix del context on els i les professionals de la docència desenvoluparan la seua tasca als centres de Formació Professional amb especialitats biosanitàries. Es reflexionarà al voltant de les modalitats d'ensenyament als centres educatius, els perfils d'alumnat de les nostres aules de biosanitària i especialment de com elaborar els material per a fer més efectiu el procés d'ensenyament i aprenentatge a alumnat. Es un objectiu millorar la competència digital docent del professorat de biosanitàries en una societat tecnològica amb alumnat natiu en les tecnologies de la informació i la comunicació.

El professorat ha de utilitzar aquestes ferramentes per a millorar la comunicació i la formació del alumnat.

Al mateix temps ha de crear continguts i recursos digitals per a la docència del mòduls professionals en els cicles formatius.

El segon bloc gira entorn de la competència del professorat de especialitats biosanitàries davant del repte d'impartir mòduls susceptibles de esser donats en llengües estrangeres com l´anglès. Metodologies com AICLE-CLIL, el aprenentatge basat en reptes, problemes o projectes pot ser d'utilitat en el futur desenvolupament de la tasca docent.

El tercer bloc està destinat a la reflexió en temes vinculats amb la formació continuada dels docents de especialitats biosanitàries i de com configuren els seus perfils professionals basats en competències. Al final del bloc es presentaran casos reals per a l'anàlisi i disseny de perfils docents i per a donar solucions a casos concrets utilitzant els recursos de formació de les Administracions Educatives per als itineraris formatius segon la demanda.

Unitat temàtica 3: Ètica i Legislació.

A través dels continguts d'aquesta unitat temàtica es pretén que l'estudiant reflexione sobre les responsabilitats socials i ètiques que adquirirà al desenvolupar la seua activitat com professor o professora. Aquestes responsabilitats es treballaran des d'una doble vessant: 1) les derivades de la relació amb el futur alumnat i la resta de membres dels equips docents on treballe; 2) les relacionades amb la transmissió de valors a l'alumnat perquè aquest desenvolupe, al seu torn, actituds i comportaments èticament correctes en la seua relació amb les persones ateses pel sistema sanitari i dins dels equips de salut.

Unitat temàtica 4: Salut laboral en l'educació secundària.

Reprenent conceptes i continguts d'unitats temàtiques anteriors, en aquesta última abordarem primer el lloc que ocupa el treball com determinant de la salut en el context d'un procés d'emmalaltir canviant, històricament configurat per la manera de producció. Manera de producció, al seu torn, generador de riscos en el *seno de les institucions sanitàries.

Seguidament es donarà un repàs genèric als riscos derivats de l'ambient i de les condicions de treball i els danys que poden ocasionar sobre les persones, bé en forma d'accidents, bé com malalties professionals.

La resposta social per a protegir dels riscos i els danys a la població treballadora i a la comunitat es plasma en una normativa que regula la gestió i la prevenció en salut laboral, i en el desenvolupament de mecanismes d'avaluació i vigilància, aspectes tots que han de quedar integrats dins d'un pla de prevenció.

La unitat temàtica acaba amb la proposta d'introduir la cultura de la prevenció en els *intersticios del sistema educatiu.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Este mòdul no requereix coneixements específics previs.

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous, o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d´estudi.
- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir les habilitats d´aprenentatge que els permeten continuar estudiant d´una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col · laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada. Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure'n la capacitat per aprendre per ell mateix amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on siga situat.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o l'àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.
- Participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer contextos i situacions en què s'utilitzen o s'apliquen els diversos continguts curriculars.
- Conèixer el valor formatiu i cultural de les matèries corresponents de l'especialitat i els continguts que es cursen en les ensenyaments respectius.
- Conèixer la història i els desenvolupaments recents de les matèries i les seues perspectives per poder-ne transmetre una visió dinàmica.
- Conèixer la formació i l'orientació laborals, així com la interacció entre societat, treball i qualitat de vida, així com la necessitat d'adquirir formació adequada per a l'adaptació als canvis i a les transformacions que poden requerir les professions.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Unitat temàtica 1: Períodes històrics per a la construcció de la ciència moderna en les àrees biosanitàries i la seua relació amb els processos d'aprenentatge. Exemples de sabers en les frontera del coneixement.

1. Coneixement adequat dels fonaments històrics de les ciències bio-sanitàries.
2. Coneixement adequat de l'origen i desenvolupament dels sabers sobre les estructures, funcions i maneres d'emmalaltir dels éssers humans en relació amb el seu entorn físic i social.
3. Reconèixer els elements essencials de les professions sanitàries, adquirint habilitats de treball en equip.

Unitat temàtica 2: El context on es realitza la pràctica de la família bionsanitària.

1.Identificar i seleccionar els recursos educatius i de formació del professorat d'especialitats biosanitàries. Reflexionar breument sobre el perfil d'alumnat d'especialitats biosanitàries i l'adaptació de la metodologia d'ensenyament-aprenentatge al discent mitjana.
2. Conèixer i manejar eines de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) útils per al docent de secundària i formació professional biosanitària.
3. Elaborar i exposar recursos educatius aplicant eines TIC com a complement a unitats didàctiques de les especialitats biosanitàries. Realitzar simulacions d'activitat docent de manera individual o grupal.
4. Conèixer la metodologia d'impartició d'especialitats biosanitàries en llengua estrangera
5. Dissenyar i valorar activitats en llengua estrangera per mòduls associats a unitats de competència

incloses en els títols de formació professional biosanitària.
6. Consolidar la identitat europea dels centres d'educació secundària i centres de formació professional amb especialitats biosanitàries, fomentant la seva internacionalització.
7. Identificar les possibilitats que programes europeus com Erasmus més o eTwinning ofereixen a la comunitat educativa de centres de formació professional biosanitària.
8. Planificar activitats procedimentals aplicant les competències adquirides en aquesta matèria.

Unitat temàtica 3: Ètica i Legislació.

1. Identificar com és la responsabilitat ètic professional i legal en el desenvolupament de l'activitat de professor o professora.
2. Identificar els principis ètics que fonamenten l'activitat del professor o professora.
3. Identificar les obligacions ètic professionals del professor o la professora
4. Identificar les normes de caràcter legal que regulen les relacions entre el professor i la professora, l'alumnat i la resta de membres de l'equip docent.
5. Identificar les obligacions ètic professionals dels tècnics en especialitats bio-sanitàries
6. Identificar les normes legals que regulen l'activitat laboral dels tècnics en especialitats *bio-sanitàries

Unitat temàtica 4: Salut laboral en l'educació secundària.

1. Reflexionar sobre com i en quina magnitud el treball repercuteix en el procés de salut-malaltia.
2. Identificar els principals riscos laborals en el nostre entorn, en general, i en les institucions sanitàries, en particular.
3. Analitzar, igualment, els accidents laborals i les malalties professionals.
4. Revisar la normativa sobre salut laboral que articula l'organització i la gestió de la prevenció.
5. Simular l'elaboració de mapes de risc i dany en llaures a implantar mecanismes d'avaluació de riscos i vigilància integrats en el pla de prevenció.
6. Estimular la inquietud sobre el desenvolupament d'una cultura de la prevenció en l'educació secundària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Períodes històrics per a la construcció de la ciència moderna en les àrees bio-sanitàries i la seua relació amb els processos d'aprenentatge. Exemples de sabers en les frontera del coneixement.

1.- Sistemes empíric-creencials i científics de coneixement en bio-medicina. La perspectiva transcultural.
2.- Origen històric dels sabers entorn del cos humà i el seu funcionament.
3.- La ciència de les malalties, un saber en construcció.
4.- Evolució històrica de les professions sanitàries.

2. El context on es realitza la pràctica de la família biosanitaria

5. Recursos educatius i de formació del professorat d'especialitats biosanitàries i la seva aplicació en l'activitat docent.
6. Eines de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) útils per al docent de secundària i formació professional biosanitària. Competència digital docent.
7. Elaboració de recursos digitals amb les eines educatives de la web 2.0
8. Elaboració d'activitats docents aplicant recursos digitals i metodologies de treball en grup.
9. Simulació de casos. Mini projectes docents per aplicació a l'aula d'Especialitats biosanitàries.
10.Elaboració d'activitats, unitats didàctiques, portafolis i altres productes en llengua estrangera per a la docència en mòduls associats a unitats de competència.

3. Ètica i Legislació.

11.- Introducció. El compromís moral de la professió de professor.
12.- Significat de professió: professió versus autonomia.
13.- Anàlisi de la responsabilitat ètica del professor o la professora com membre dels equips docents.
14.- L'ètica del professorat: una ètica de la cura.
15.- Drets i deures de l'alumnat de secundària.
16.- Drets i deures de l'alumnat.
17.- Els codis d'ètica professional dels professors i professores.
18.- Bioètica i l'especialitats bio-sanitàries.
19.- Paper dels tècnics sanitaris en l'atenció a la salut dels ciutadans i ciutadanes: relació de cura.
20.- Anàlisi de la responsabilitat ètica i legal dels tècnics sanitaris en l'atenció a la salut dels ciutadans i ciutadanes.
21.- Anàlisis de la responsabilitat ètica i legal dels tècnics sanitaris en els equips de salut.

4. Salut laboral en l'educació secundària.

22.- Models explicatius del procés salut-malaltia. El treball com determinant de la salut. Canvis *organizacionales en el sistema de salut.
23.- Ambient de treball i factors de risc laborals. Riscos microclimàtics, físics i químics. Riscos físics i posturals. Organització del treball.
24.- Danys a la salut. Accidents de treball. Malalties professionals.
25.- Organització i gestió de la prevenció. Normativa sobre salut laboral. Relacions laborals.
26.- Mètodes de coneixement. Avaluació de riscos. Vigilància en salut laboral. Pla de prevenció.
27.- Escola, salut i treball. Per una cultura de la prevenció.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	30,00	0
Elaboració de treballs individuals	30,00	0
Estudi i treball autònom	42,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Activitats presencials

Classes teòric-pràctiques: Classes presencials teòric-pràctiques en les quals es treballaran els continguts del mòdul, es debatrà i es realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc..
Treball de grup: Dinàmica interactiva d'aprenentatge cooperatiu per a l'elaboració d'un treball o treballs sobre continguts del programa amb possible exposició pública.
Tutories: Període formatiu realitzat pel professor amb els alumnes per a revisar i discutir materials i temes de les classes.
Avaluació: Proves orals i escrites per a la valoració dels continguts teòric-pràctics, autoavaluació i presentació de treballs individuals i en grup.
Activitats complementàries: Altres activitats formatives relacionades amb el mòdul: conferències, jornades, tallers, visites, etc..

Activitats no presencials

Estudi i treball autònom
--- Estudi i preparació dels continguts. parell
--- Elaboració de tasques i treballs individuals i de grup. parell
--- Elaboració de documents. parell
--- Estudi i preparació de proves orals i/o escrites.

En funció de les competències, dels objectius d'aprenentatge i dels continguts s'utilitzaran diversos mètodes: metodologia expositiva, treball cooperatiu, discussió en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació individuals i grupals, etc. S'utilitzarà una metodologia participativa i dinàmica amb la finalitat de promoure la implicació i la participació de les alumnes i els alumnes en les classes, incloent explicacions del professorat per a clarificar els pressupostos teòrics. S'usarà el debat quan escaigui i es desenvoluparan treballs pràctics, exposicions i projectes de diversa índole relacionats amb la

professió docent i amb la temàtica del mòdul.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumnat es realitzarà combinant diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes desenvoluparan en el mòdul. Els procediments d'avaluació seran:

a) Assistència, actitud i participació (10% de la qualificació).
c) Treballs i activitats realitzats per l'estudiant (90% de la qualificació), que consisten en:
  c.1 Activitats individuals.
  c.2 Activitats de grup.
  c.3 Exposicions de l'alumnat.

Cada treball o activitat rebrà una puntuació entre 0 i 10 o equivalent. La qualificació d'aquest apartat contemplarà la mitjana ponderada dels diversos treballs i activitats.

Per a superar la matèria serà necessari aprovar (5 sobre 10) cadascun dels components: a), y b).

La puntuació definitiva s'atindrà a la Normativa de qualificacions de la Universitat de València, aprovada a Consell de Govern de 27 de gener de 2004 (ACGUV 12/2004) i modificada a Consell de Govern de 24 de juny de 2008 (ACGUV 102/2008).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Unitat temàtica 1

  Barona, J.L. (2003). Història del pensament biològic. 2ª edición, València, Universitat de València.
  Barona, J.L. (1991). Introducción a la medicina. Valencia, Universitat de València.
  López Piñero, J.M. (2005). Historia de la medicina. Madrid, Albor Libros.

- Unitat temática 2
  http://www.todofp.es/
  http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/
  http://www.cece.gva.es/es/
  http://www.todofp.es/todofp/que-como-y-donde-estudiar/que-estudiar/ciclos.html
  http://www.mecd.gob.es/fponline.html
  http://www.cece.gva.es/eva/es/fp_distancia.htm
  http://www.cece.gva.es/eva/es/inno_convocaproyectos.htm
  http://mestreacasa.gva.es/web/cefirefp/programas_europeos
  http://www.ite.educacion.es/es/intef
  http://educalab.es/recursos/procomun
  http://www.oapee.es/oapee/inicio/ErasmusPlus/con-2015-gestion/convocatoria-2015.html

http://www.sepie.es/
http://www.isabelperez.com/clil/clicl_m_2_2.htm
http://www.cece.gva.es/ocd/sedev/es/tilc.htm
http://portaleducativo.educantabria.es/web/lenguas-extranjeras/clil/emile/aicle
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/
http://www.todofp.es/todofp/orientacion-profesional/movilidad.html
https://www.etwinning.net/es/pub/index.htm
http://www.mecd.gob.es/fponline/mas-informacion/oportunidades-de-movilidad.html
http://www.todofp.es/todofp/Actualidad/becas-premios/becas/movilidad/profesores.html
http://mestreacasa.gva.es/web/cefirefp
http://www.insht.es/portal/site/Insht/menuitem.cfcbb9e77253bfa0f42feb10060961ca/?vgnextoid=1d19bf04b6a03
http://www.prl-sectoreducativo.es/video.html

- Unidad temática 2
  http://www.insht.es/portal/site/Insht/menuitem.1f1a3bc79ab34c578c2e8884060961ca/?vgnextoid=8949e23615d
  http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/mission-and-objectives/lang--es/index.htm
  http://www.prevenciondocente.com/riesgo.htm
  http://www.eumed.net/rev/ced/10/amg.htm
  http://www.juntadeandalucia.es/educacion/salud/com/jsp/contenido.jsp?pag=/salud/contenidos/RiesgosProfesion
- Unidad temática 3
  Altarejos, F.; Ibáñez-Martín, J.A.; Jordán, J.A. (2005). Ética docente. España: Ariel.
  DECRET 39/2008, de 4 dabril sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts per fons públics i sobre els drets i deures de lalumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal dadministració i servicis. DOCV Núm. 5738, 09-04-2008. Pàg. 55906-31.
  LEY 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias. BOE núm. 280, sábado 22 noviembre 2003. Pág. 41442-58.
  Medina Castellano, C. D. (2001). Ética y legislación. Madrid: DAE, SL.
  Alvarado García, A. (2004). La ética del cuidado. Revista Aquichan. Año 4, Nº 4: 30-39. Bogotá, Colombia, octubre 2004.
  Gracia D. (2008). Fundamentos de Bioética. Madrid: Editorial Triacastella.
  Gilligan C. (1985). La Moral y la Teoría, Psicología del desarrollo femenino. México: Fondo de Cultura Económica..
  Alberdi Castell, R.; Arriaga Piñeiro, E.; Zabala Blanco, J. (2006). La ética del cuidado. Rev. Rol Enf. 2006, 29(3): 191-198.
- Unitat temàtica 4
  Las mismas que la Unitat Temàtica 2

Complementàries

- Unitat temàtica 1:

  Báguena, M.J. (2008). El avance tecnológico y médico. En: F. Martínez Roda (dir.), Historia del mundo contemporáneo. Valencia, Tirant lo Blanch, pp. 569-615.
  Barona, J.L. (1991). La fisiología. Origen histórico de una ciencia experimental. Torrejón de Ardoz, Akal.

- Unitat temàtica 3:

Noddings N. (1984). Caring: a feminine approach to morality and moral education. Berkeley: University of California Press.
Noddings N. (1992). The challenge to care in schools: an alternative approach to education. New York: Teachers College Press.
Noddings N. (1995). Philosophy of education. Boulder, CO: Westview Press.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

La matèria estava pràcticament impartida. Es mantenen els continguts contemplats en la Guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es manté com estava. No fan falta modificacions.

3. Metodologia docent

Es manté com estava. No fan falta modificacions.
Es mantenen les tutories online durant tot el curs.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris de la guia docent.
Respecte a la segona convocatòria, se seguirà igualment l'indicat en les guies docents, així com les directrius aprovades per la CCA i coordinació de modalitats del Màster. És a dir, l'alumnat serà convocat a una prova en línia, que suposarà un percentatge mínim del 50% de la nota final, on també es reflectiran les tasques pràctiques no recuperables.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté.